

NYMBURK – SADSKÁ – 7. srpna

DOPRAVA: vlakem z hlavního nádraží do Nymburku

DÉLKA TRASY: cca 11 km

NÁROČNOST: nenáročná, rovinatá, většina lesem

Vycházku nás absolvovalo šestnáct. Od nádraží v [Nymburce](#) jsme se vydali na prohlídku historické části města. Cestou jsme si prohlédli několik zajímavých staveb. První z nich byla budova gymnázia. Byla vystavěna v roce 1907 v novorenesančním stylu. Navrhl ji pražský **architekt Ferdinand Havlíček** ve spolupráci s **Janem Kříženeckým**. Budova se vyznačuje jak ozdobnými a zajímavými exteriéry, tak i funkčním a účelovým interiérem. Ve své době patřila k nejmodernějším v **Rakousku-Uhersku**. Mezi

nejznámější absolventy školy patří spisovatel **Bohumil Hrabal**. Dalším objektem, u kterého jsme se zastavili, je novorenesanční kostel s věží. Dochoval se v původní podobě. Kostel náleží od roku 1918 **Českobratrské církvi evangelické**. Před kostelem rostou dva úžasné platany. O kousek dál jsme prošli parčíkem se **sochou Jana Husa**, se dvěma stromy mohutného vzrůstu (chráněný jasan a platan) a funkcionalistickou stavbou **kostela Církve československé husitské**. Přešli jsme **ulicí Na valech** a pokochali se pohledem na krásnou, vodárenskou, secesní věž ve tvaru kalicha, která je jednou z dominant Nymburku (a kulturní památkou). Byla postavena v roce 1904. Pod věží, po můstcích, jsme přešli dva vodní příkopy, které kdysi chránily, společně s vysokými hradbami, město. Podél těchto příkopů jsme došli až ke zbytkům původních hradeb.

Se založením města začalo i budování důmyslného obranného systému – dnes významného dokladu středověkého opevnění. Řeka **Labe** a dva vodní příkopy, doplněné dvojnásobným pásem hradebních zdí, město zcela obklopovaly. Z původních cihlových hradeb se zachovala jen část vnitřní zdi na východní a západní straně města. Opevnění na východě prošlo v letech 1905 – 1909 romantickou rekonstrukcí podle projektu **architekta Ludvíka Láblera**. Bylo opraveno 205 m hradeb. Výška hradby je 6,2 m, ozubí má výšku jeden metr, šest věží vystupuje nad terén do výšky 15,5 m. Na tento zbytek hradeb je romantický pohled, který

každého, kdo jej prvně spatří, musí uchvátit. Po točitých schodech jsme vystoupali na jejich ochoz a zažili pohled na město a řeku Labe. Po prohlídce hradeb (i z vnější strany) jsme si udělali startovní foto a vydali se podél Labe k **Sadské** (po červené TZ).

Ve vsi **Písty** jsme se zastavili na občerstvení (z vlastních zdrojů – hospoda otevírá až v 16 hod.). Prohlédli jsme si pěkně opravenou kapli a pokračovali v cestě k **jezeru Sadská**. Těsně za obcí jsme obdivovali přírodní památku, jednu z posledních dun – písečných přesypů ve **středním Polabí**. Unikátní a dodnes pohyblivá duna pochází už z období čtvrtohor a je domovem ohrožených druhů rostlin a živočichů, kteří žijí v prostředí vátých písků. Původ písečné duny u Píst sahá hluboko do prehistorických čtvrtohor, kdy řeka Labe přinášela svým proudem nánosy štěrku a písku. Koryto se však často měnilo a vítr postupně ze štěrkopískové terasy vyvál jeho nejjemnější části a nahromadil je do kopcovitých útvarů – dun. Ty se pak pomalu pohybovaly, stejně jako duny v pouštích nebo na pobřeží. V Polabí je většina dun porostlá lesem a tím vlastně zakonzervovaná a ochráněna před postupnou likvidací. Na ploše tohoto písečného přesypu se však pravidelně provádí nutné zásahy, které mají za cíl zabránit zarůstání otevřené duny. Z tohoto místa jsme pokračovali lesem (převážně borovým), kde jsme museli občas překonávat překážky ve formě vyvrácených a polámaných stromů (i mohutných velikánů). Směrem k jezeru těchto překážek přibývalo tak, že pěšina okolo jezera, kterou jsme měli dojít na pláž, byla neprůchodná. Nakonec jsme došli ke svému cíli, travnaté pláži u jezera, po souběžné silnici. I na pláži byly patrné následky bouře, která tuto oblast zasáhla – polámané, již uklizené kmeny mohutných stromů. Koupel po devítikilometrové procházce přišla vhod a občerstvení u stánku též. Zde skončila společná vycházka. Do Prahy jsme odjžděli postupně tak, jak to komu vyhovovalo. Myslím, že se vycházka líbila a proto jsem se rozhodnul a narychlo připravil ještě třetí „koupací“ vycházku.